

UZANȚELE COMERCIALE INTERNAȚIONALE STANDARDIZATE. REGULILE INCOTERMS – 2021

Marian BRATIȘ

Title: STANDARDIZED INTERNATIONAL TRADE USES. INCOTERMS RULES - 2021

Abstract: First published by the Paris International Chamber of Commerce in 1936, the INCOTERMS rules include a set of standard trade terms after which the parties to the contract of international commercial sale are conducted to simplify the understanding of their obligations regarding the place of delivery of goods, risk coverage, concerning the delivery / receipt of goods, the sharing of the costs of transport and insurance of goods, the bearing of export / import costs and the communication between the parties of the messages concerning the said operations. Recognized and accepted by the participants in international trade, the standardized rules mentioned in the documents issued by the parties have the meaning and effect of the contractual clauses assumed, being binding on the contracting parties.

Keywords: trade customs, standardized rules, international trade sale, trade terms.

Rezumat: Publicate pentru prima dată de Camera de Comerț Internațională Paris, în anul 1936, regulile INCOTERMS cuprind un set de termeni comerciali standard după care părțile contractului de vânzare comercială internațională se conduc pentru simplificarea înțelegerii obligațiilor care le revin cu privire la locul livrării mărfurilor, acoperire riscurilor referitoare la predarea/primirea mărfurilor, partajarea costurilor privind transportul și asigurarea mărfurilor, suportarea cheltuielilor de export/import și comunicarea între părți a mesajelor privind operațiunile menționate. Recunoscute și acceptate de participanții la comerțul internațional, regulile standardizate menționate în documentele emise de părți au semnificația și efectul clauzelor contractuale asumate, fiind obligatorii pentru părțile contractante.

Cuvinte cheie: uzanțe comerciale, reguli standardizate, vânzare comercială internațională, termeni comerciali.

1. Noțiuni definitorii privind uzanțele comerciale internaționale

Uzanțele comerciale internaționale, prin definiție, sunt izvoare internaționale ale dreptului comerțului internațional receptate ca reguli devenite astfel prin folosirea repetată a unor clauze contractuale, în armonie cu obiceiurile practicate în diverse centre comerciale și pe care

practica comerțului internațional le-a pus în valoare operând o anumită standardizare și unificare a lor, prin: adoptarea de condiții uniforme cu caracter general; elaborarea de contracte model referitoare la anumite grupe de mărfuri; includerea în contracte a unor condiții generale de livrare.

În literatura de specialitate se propune clasificarea uzanțelor practicate în comerțul internațional după mai multe criterii, astfel:

a) În raport de *criteriul sferei de cuprindere* se disting:

- *uzanțele locale* sunt cele determinate pe baza unui criteriu geografic, în sensul că aplicarea lor este limitată la o anumită piață comercială, localitate, port sau regiune;
- *uzanțele speciale*, care se grupează pe baza criteriului ce are în vedere obiectul contractelor de un anumit tip sau al unei zone de activități comerciale (exemplu: uzanțele în comerțul cu cafea, zahăr, cereale sau cu privire la exercitarea unei profesii în domeniul comercial);
- *uzanțele generale* sunt cele care vizează ca domeniu de aplicare zona comerțului în totalitatea ei, independent de vreun criteriu de departajare.

b) După forța lor juridică uzanțele se grupează în:

- *uzanțe normative*, cele care își au forța juridică într-o jurisprudență bine stabilită, care le conferă autoritate normativă și o putere similară normei de drept. Uzanțele normative își trag geneza din uzanțele convenționale. Convertirea în timp a acestora din urmă în uzanțe normative s-a realizat ca urmare a consacrării repetate, vreme îndelungată, a uzanțelor convenționale de către instanțele judecătorești. Consacrarea judiciară a acestor uzanțe a operat o trecere treptată de la o stare de fapt la o stare de drept;
- *uzanțe convenționale*, cele care își au izvorul juridic în conținutul contractului încheiat între parteneri, iar datorită satisfacției pe care o dau cocontractanților sunt reluate între aceștia, precum și de alți comercianți, ajungând să fie răspândite într-un număr nedeterminat de situații convenționale și acceptate, în timp, ca reguli de conduită.

Uzanțele convenționale dobândesc forță juridică a clauzelor contractuale, ceea ce înseamnă că aceste uzanțe nu au caracter de normă juridică aparținătoare unui sistem de drept și nu pot îndeplini funcția de *lex causae*.

În cadrul uzanțelor comerciale internaționale, un rol important îl dețin uzanțele standardizate. Aceste uzanțe se prezintă sub forma unor clauze uniforme având rolul de a interpreta termenii raportului juridic obligational din cadrul contractului de vânzare comercială internațională.

Astfel de clauze au fost standardizate în două documente: Regulile Internaționale pentru Interpretarea Uzanțelor de Comerț – INCOTERMS - 1936; Definițiile Revizuite de Comerț American Exterior – RAFTD 1941. Primele reguli, publicate de Camera Internațională de Comerț Internațională Paris, pentru prima dată în anul 1936, revizuite în mai multe ediții, ultima fiind realizată în anul 2021, se aplică, în mod preponderent, în zona europeană, iar secunde sunt utilizate pe continentul nord american.

2. Regulile INCOTERMS - 2021

Regulile INCOTERMS în vânzări internaționale sunt *definite ca fiind un set de reguli internaționale pentru interpretarea termenilor comerciali uzuali folosiți în raporturile comerciale internaționale*.

Prin conținutul lor, aceste reguli reprezintă un ansamblu de termeni/clauze prin care se determină în detaliu drepturile și obligațiile părților într-un contract de vânzare comercială internațională. Aceste reguli au la bază uzanțe și practici curente în materie comercială formate de-a lungul timpului și uniformizate, codificate, conferindu-le înțeles standardizat. În aceste modalități, incertitudinea generată de diversitatea conținutului unor contracte poate fi evitată.

Regulile au fost elaborate de Camera de Comerț Internațional Paris în anul 1936 și apoi revizuite în anii 1953, 1967, 1990, 2000, 2010 și 2021.

Ultimele revizuirii din anii 1990 - 2021 au fost determinate de necesitatea de a adapta aceste reguli la dezvoltarea sistemului electronic de date și la evoluția tehnicilor de transport moderne.

Principalele reguli se referă la tipurile fundamentale de livrări practicate în contractul de vânzare comercială internațională. Ele conțin unele clauze consacrate în practica internațională prin faptul că exprimă în mod sintetic și sistematic întreaga operațiune juridică efectuată de părți pe baza acordului lor de voință.

În varianta din 1 ianuarie 2000, Regulile INCOTERMS cuprind interpretarea unui număr de 13 termeni comerciali. Acești termeni sunt împărțiți în 4 grupe distincte, astfel: E, F, C, D. Grupele sunt delimitate de prima literă a fiecărui termen comercial definit.

Grupa E

7.1. Clauza EX WORKS – franco fabrică.

Conform acestor reguli *vânzătorul* are următoarele *obligații*:

- să livreze informațiile și să furnizeze factura comercială și orice atestare de conformitate impusă prin contract;
- să asigure cumpărătorului, la cerere, pe riscul și cheltuiala acestuia, sprijinul necesar pentru obținerea licenței de export sau a altei autorizații oficiale pentru exportul mărfurilor;
- să pună cumpărătorului la dispoziție, la locul de livrare stipulat în contract, marfa convenită de părți;
- să suporte toate riscurile de pierdere/deteriorare a mărfurilor până la data la care acestea au fost puse la dispoziția cumpărătorului;
- să avizeze cumpărătorul asupra datei și locului în care marfa va fi pusă la dispoziția sa;
- să plătească toate cheltuielile ocazionate de operațiunile de verificare necesare pentru punerea mărfurilor la dispoziția cumpărătorului, furnizând pe cheltuiala sa ambalajul necesar pentru transportul mărfurilor, ambalaj ce trebuie marcat corespunzător;
- să acorde cumpărătorului, la cere, pe riscul și cheltuiala acestuia, tot sprijinul necesar pentru obținerea documentelor/mesajelor electronice de care cumpărătorul ar avea nevoie pentru exportul/importul mărfurilor și dacă, este cazul, pentru tranzitarea acestora printr-o țară terță.

În unele situații, când cumpărătorul solicită, vânzătorul poate să-i furnizeze și toate informațiile necesare efectuării asigurării.

Cumpărătorul are următoarele *obligații*:

- să plătească prețul stabilit în contract;
- să obțină pe riscul și cheltuiala sa licența de import/export și să îndeplinească formalitățile vamale de import/export, dacă va fi cazul, și cele impuse de tranzitarea mărfurilor printr-o țară terță;
- să încheie pe cheltuiala sa contractul pentru transportul mărfurilor la locul convenit;
- să preia mărfurile de îndată ce acestea au fost puse la dispoziția sa de către vânzător;

- să plătească toate costurile legate de mărfuri, din momentul preluării lor de la vânzător și să plătească alte cheltuieli suplimentare generate de faptul că nu a preluat mărfurile de îndată ce a fost avizat de către vânzător că acestea se află la dispoziția sa;
- să plătească taxele vamale și costurile pentru efectuarea formalităților vamale de import și export precum și cele de tranzit printr-o țară terță;
- să restituie vânzătorului toate costurile și cheltuielile efectuate de acesta pentru obținerea eventualelor licențe;
- să stabilească termenul livrării în cadrul perioadei convenite cu vânzătorul și să-l avizeze pe acesta cu privire la acest termen;
- să furnizeze vânzătorului toate documentele corespunzătoare care atestă că și-a îndeplinit obligațiile contractuale în preluarea mărfurilor.

Grupa F

7.2. Clauza F.O.B. - franco la bord port de încărcare convenit.

Potrivit acestei clauze, *obligațiile vânzătorului* sunt:

- să furnizeze factura comercială, atestarea de conformitate impusă de contract și să livreze mărfurile;
- să obțină, pe riscul și cheltuiala sa licența de export și să îndeplinească formalitățile vamale necesare pentru exportul mărfurilor;
- să livreze mărfurile la bordul vasului desemnat de cumpărător, în portul convenit la data/în cadrul perioadei stabilite de cumpărător;
- să suporte toate riscurile de pierdere/deteriorare a mărfurilor în momentul în care acestea au trecut balustrada vasului în portul de încărcare convenit;
- să suporte toate cheltuielile legate de mărfuri până în momentul în care acestea au trecut bordul vasului;
- să avizeze cumpărătorul că marfa a fost livrată la bordul vasului;
- să furnizeze cumpărătorului pe cheltuiala sa documentația care face dovada livrării mărfurilor iar dacă cei partenerii contractanți au convenit să comunice prin mijloace electronice, documentele pot fi înlocuite cu mesajul electronic echivalent;

- să plătească cheltuielile legate de operațiunile legate de verificarea necesară pentru punerea mărfurilor la dispoziția cumpărătorului și să furnizeze pe cheltuiala sa ambalajul necesar transmiterii mărfurilor cu marcaj corespunzător;
- să acorde cumpărătorului, la cerere, pe riscul și cheltuiala acestuia sprijinul necesar pentru obținerea documentelor de care cumpărătorul ar putea avea nevoie pentru export/import, pentru tranzit printr-un stat terț;
- să furnizeze cumpărătorului la cerere toate informațiile necesare pentru efectuarea asigurării mărfurilor.

În mod corelativ, *obligațiile cumpărătorului* sunt:

- să plătească prețul prevăzut în contract;
- să obțină pe riscul și cheltuiala sa licența de import și să îndeplinească formalitățile vamale de import/export pentru tranzitul mărfurilor printr-o țară terță;
- să încheie pe cheltuiala sa contractul de transport a mărfurilor de la portul de încărcare convenit;
- să preia mărfurile conform condițiilor prevăzute în contract, din momentul în care acestea au trecut balustrada vasului în portul de încărcare convenit.

Dacă vasul nominalizat de cumpărător nu se prezintă în timp util pentru a se proceda la încărcarea mărfurilor sau încărcarea mărfurilor nu se efectuează în cadrul perioadei stabilite, cumpărătorul suportă toate riscurile de pierdere/deteriorare a acestora de la data convenită sau de la expirarea perioadei prevăzută pentru livrare, cu condiția ca mărfurile să fi fost individualizate sau identificate ca fiind mărfurile ce constituie obiectul contractului;

- să plătească toate costurile legate de marfă din momentul în care aceasta a trecut balustrada vasului în portul de încărcare convenit;
- să plătească orice alte cheltuieli suplimentare care rezultă din faptul că vasul desemnat de cumpărător nu s-a prezentat în totalitate util și nu se poate proceda la încărcarea mărfii sau încărcarea nu poate fi efectuată în cadrul termenului convenit de părți;
- să plătească taxele vamale, alte taxe și cheltuieli pentru îndeplinirea formalităților vamale de import și cele legate de

- tranzitul mărfurilor printr-o țară terță; să avizeze vânzătorul, numele vasului, locul încărcării și termenul de livrare necesar;
- să accepte dovada livrării efectuate de vânzător;
  - să plătească costurile legate de inspectarea prealabilă și încărcarea mărfurilor, inclusiv pentru inspectarea dispusă de autoritățile din țara exportatoare;
  - să plătească toate costurile și cheltuielile pentru obținerea documentelor de import-export și să restituie vânzătorului cheltuielile ocazionate pentru sprijinul acordat în vederea obținerii acestor documente.

Grupa C

7.3. Clauza CFR - port de destinație convenit.

Conform acestei clauze, *obligațiile vânzătorului* sunt următoarele:

- să livreze mărfurile și să furnizeze factura comercială, mesajul electronic conform contractului, precum și orice atestare de conformitate impusă de contract;
- să obțină pe riscul și cheltuiala sa licența de export/import și orice altă autorizație oficială și să îndeplinească formalitățile vamale necesare pentru exportul/importul mărfurilor;
- să încheie pe cheltuiala sa contracte de transport a mărfurilor la portul de destinație convenit pe ruta obișnuită, de o navă maritimă de tipul celei utilizate în mod uzual pentru transportul mărfurilor care constituie obiectul contractului;
- să livreze mărfurile la bordul navei în portul de încărcare convenit la data/în perioada stabilită;
- să suporte riscurile de pierdere/deteriorare a mărfurilor până în momentul în care acestea au trecut balustrada vasului, în portul de încărcare;
- să suporte costurile legate de mărfuri până în momentul în care acestea au fost livrate și cheltuielile transportului și încărcării mărfurilor la bordul vasului, cât și ce descărcare în portul de destinație;
- să plătească cheltuielile privind formalitățile vamale de export, taxele vamale/alte taxe percepute la export;

- să avizeze cumpărătorul cu privire la livrarea mărfurilor la bordul navei și să comunice orice alte date, astfel încât cumpărătorul să ia măsurile necesare preluării mărfurilor.

Dacă nu s-a convenit altfel, să furnizeze cumpărătorului pe cheltuiala sa documentele de transport pentru portul de destinație convenit. Aceste documente trebuie să îndeplinească unele cerințe, cum sunt: să menționeze obiectul contractului, respectiv să individualizeze mărfurile; să fie datate în cadrul perioadei convenite pentru încărcare; aceleași documente să permită cumpărătorului să solicite marfa de la căraș și în ipoteza când nu s-a convenit s-o vândă în tranzit;

- să plătească cheltuielile legate de operațiunile de verificare necesare pentru livrarea mărfurilor și să furnizeze pe cheltuiala sa ambalajul necesar pentru transportul mărfurilor, care va fi marcat corespunzător;
- să furnizeze cumpărătorului, la cerere, informațiile necesare pentru efectuarea asigurării mărfurilor.

Obligațiile cumpărătorului, potrivit aceleiași clauze sunt:

- să plătească prețul prevăzut în contract;
- să obțină pe riscul și cheltuiala sa licențele de import și să îndeplinească toate formalitățile vamale de export precum și cele necesare tranzitului mărfurilor pe teritoriul unui stat terț;
- să preia mărfurile la portul de destinație convenit;
- să suporte toate riscurile de pierdere și deteriorare a mărfurilor, din momentul în care acestea au trecut balustrada vasului în portul de încărcare. Dacă nu avizează vânzătorul, va suporta toate riscurile de pierdere/deteriorare a mărfurilor de la data convenită sau de la data expirării perioadei stabilite pentru predare;
- să suporte toate cheltuielile legate de marfă din momentul în care aceasta a fost livrată;
- să plătească, dacă nu a avizat vânzătorul, toate cheltuielile suplimentare generate de depășirea datei convenite sau de expirarea perioadei de încărcare, cu condiția ca mărfurile să fi fost individualizate ca obiect al contractului;
- să plătească taxele vamale, cheltuielile pentru îndeplinirea altor formalități vamale de import și de tranzitare a mărfurilor;

- să avizeze vânzătorul corespunzător despre data încărcării mărfurilor și portul de destinație;
- să accepte documentele de transport conform contractului și să plătească toate costurile legate de inspecția încărcării mărfurilor;
- să plătească toate cheltuielile pentru obținerea documentelor/mesajelor electronice de import și să restituie vânzătorului costurile suportate de el cu ocazia acordării sprijinului solicitat.

7.4. Clauza CIF - cost asigurare navlu port de destinație convenit.

Conform acestei clauze, *vânzătorului îi revin următoarele obligații:*

- să livreze marfa;
- să furnizeze factura comercială, precum și orice documente de atestare a mărfii;
- să obțină pe riscul și cheltuiala sa licența de export;
- să încheie pe cheltuiala sa contracte pentru transportul mărfii la portul de destinație convenit pe ruta obișnuită și cu o navă maritimă de tipul celei utilizate uzual pentru transportul mărfii ce constituie obiectul contractului.
- să obțină pe cheltuiala sa asigurarea mărfii și să furnizeze cumpărătorului polița de asigurare;
- să livreze marfa la bordul navei în portul de încărcare convenit la data sau în cadrul perioadei stabilite;
- să suporte riscurile de pierdere sau deteriorare a mărfii până în momentul în care aceasta a trecut balustrada vas în potul de încărcare;
- să suporte toate costurile legate de marfă până când aceasta a fost livrată, inclusiv cheltuielile ocazionate de încărcarea mărfii la bordul navei;
- să avizeze cumpărătorul că marfa a fost livrată la bordul navei și să comunice orice date care permit cumpărătorului să ia măsurile ce se impun pentru preluarea mărfii;
- să furnizeze cumpărătorului pe cheltuiala sa documentele de transport pentru portul destinație convenit, documentele ce trebuie să individualizeze marfa și să fie datat în cadrul perioadei stabilite de părți.
- să prezinte cumpărătorului setul complet, de origine a documentelor de transport sau mesajul electronic echivalent;

- să plătească cheltuielile legate de operațiunea de verificare necesară pentru livrarea mărfii;
- să furnizeze pe cheltuiala sa ambalajul necesar pentru transportul mărfii și marcarea corespunzătoare;
- să procure pe cheltuiala și la cererea cumpărătorului certificatul de origine, documente de import și de tranzit al mărfii printr-un stat terț.

Obligațiile cumpărătorului, potrivit aceleiași clauze, sunt:

- să plătească prețul;
- să obțină pe cheltuiala sa licența de import;
- să îndeplinească formalitățile vamale de import și de tranzit a mărfii;
- să preia marfa în portul de destinație convenit și să suporte toate cheltuielile în legătură cu marfa pe parcursul călătoriei maritime până în portul de destinație;
- să plătească cheltuielile de descărcare a mărfii, dacă acestea nu au fost incluse în navlu;
- să suporte riscurile mărfii din momentul trecerii balustradei navei în portul de încărcare convenit;
- să suporte cheltuielile suplimentare ivite în cazul rezervării unui termen de încărcare sau al alegerii portului, dacă nu dă toate instrucțiunile necesare vânzătorului;
- să achite cheltuielile legate de obținerea certificatului de origine, a documentelor consulare și, după caz, a celor de import și de tranzit a mărfii;
- să achite integral taxele și eventualele impozite vamale.

7.5. Clauza CPT - *fraht*¹ plătit până la... (se indică locul de destinație).

Obligațiile vânzătorului, conform clauzei CPT, sunt următoarele:

- să livreze marfa și să furnizeze factura comercială;
- să obțină licența de export și să îndeplinească formalitățile vamale;

---

¹ Fraht = document utilizat pentru transportul internațional de mărfuri, care face proba încheierii contractului de transport, a predării mărfii de către căraș și a respectării termenului de expediere a mărfii.

- să încheie pe cheltuiala sa contractul de transport al mărfii la punctul convenit la locul de destinație pe o rută obișnuită sau să aleagă punctul de destinație care-i convine, când acesta nu este stipulat în contract;
- să predea marfa în custodia căraușului pentru a fi transportată la locul de destinație convenit la data sau în perioada stabilită;
- să suporte toate riscurile de pierdere sau deteriorare a mărfii până când aceasta a fost livrată;
- să suporte toate costurile legate de marfă până la livrare, frahtul și alte cheltuieli, inclusiv cele de vânzare și descărcare la locul de destinație care au fost efectuate în baza contractului de transport;
- să plătească taxele vamale și alte taxe percepute la export;
- să avizeze cumpărătorul că marfa a fost livrată și să comunice alte date care să-i permită să ia măsurile necesare pentru preluarea mărfii;
- să furnizeze cumpărătorului pe cheltuiala sa documentele de transport sau mesajul electronic;
- să plătească cheltuielile ocazionate de operațiunile de verificare necesare pentru livrarea mărfii și să furnizeze ambalajul pentru transportul mărfii;
- să acorde cumpărătorului, pe riscul și cheltuiala acestuia, sprijinul necesar pentru obținerea de documente sau mesaje electronice echivalente necesare importului și tranzitului mărfii, precum și să furnizeze cumpărătorului informațiile indispensabile asigurării mărfii.

Obligațiile cumpărătorului, potrivit clauzei CPT, sunt:

- să plătească prețul conform contractului;
- să obțină pe cheltuiala sa licența import;
- să îndeplinească formațiunile vamale de import, precum și cele ocazionate de tranzitul mărfii;
- să preia marfa de la cărauș la locul de destinație convenit;
- să suporte riscurile de pierdere sau deteriorare a mărfii din momentul în care aceasta a fost livrată iar dacă nu se avizează vânzătorul, să suporte riscul mărfii de la data convenită sau de la expirarea perioadei stabilite pentru efectuarea livrării;

- să plătească toate cheltuielile legate de marfă din momentul în care aceasta a fost livrată, dacă nu s-au inclus în fraht, și pe cele legate de marfă pe parcursul tranzitului până la locul de destinație convenit, inclusiv cheltuielile de descărcare;
- să plătească taxele vamale și cheltuielile pentru formalitățile vamale de import și de tranzit a mărfii;
- să accepte documentația de transport, dacă aceasta este conformă contractului.

7.6. Clauza CIP - fraht și asigurare plătite până la locul de destinație convenit.

În temeiul clauzei CIP, vânzătorul are aceleași obligații ca și cele menționate anterior în cadrul clauzei CPT dar, suplimentar, trebuie să efectueze asigurarea pentru acoperirea riscului de pierdere sau deteriorare a mărfii pe parcursul transportului. El încheie contractul de asigurare și plătește prima de asigurare.

Obligația vânzătorului de a obține contractul de asigurare a mărfii vizează doar o asigurare pentru acoperire minimă.

Clauza CIP poate impune vânzătorului să asigure și vămuirea mărfii la export.

În fine, clauza CIP poate fi utilizată pentru orice modalitate de transport, inclusiv pentru unul multinodal.

Grupa D

7.7. Clauza DAF – livrat la frontieră, locul convenit.

Conform acestei clauze, obligația de livrare a vânzătorului e considerată îndeplinită în momentul în care marfa a fost pusă la dispoziția cumpărătorului, vămuită pentru export la punctul și locul convenit la frontieră dar înainte de punctul vamal al frontierei țării limitrofe.

Această clauză e utilizată în special în transportul rutier sau pe calea ferată dar și în alte modalități de transport, în funcție de prevederile contractuale.

7.8. Clauza DES - livrat pe navă, port de destinație convenit.

Obligațiile vânzătorului, potrivit acestei clauze, sunt următoarele:

- să livreze marfa și să furnizeze factura comercială;
- să obțină pe cheltuiala sa licența de export sau tranzitare printr-un stat terț;

- să încheie pe cheltuiala sa contractul pentru transportul mărfii la locul de destinație convenit pe ruta obișnuită și conform uzanțelor comerciale;
- să pună marfa la dispoziția cumpărătorului la bordul navei în punctul de descărcare din portul de destinație convenit nevămută pentru import. Marfa trebuie pusă la dispoziția cumpărătorului la data convenită sau în cadrul perioadei convenite, astfel încât să poate fi descărcată pe navă cu echipamentul corespunzător naturii mărfii;
- să suporte toate riscurile de pierdere sau deteriorare a mărfii până în momentul în care aceasta a fost pusă la dispoziția cumpărătorului;
- să plătească toate cheltuielile legate de marfă în momentul livrării și cheltuielile privind formalitățile vamale de export, taxele vamale și eventualele taxe de tranzit a mărfii printr-o țară terță;
- să avizeze cumpărătorul în legătură cu termenul aproximativ de sosire a navei în portul de destinație convenit în contract;
- să furnizeze cumpărătorului documentele de transport sau mesaje electronice echivalente;
- să plătească toate cheltuielile legate de operațiunile de verificare;
- să furnizeze ambalajul pentru livrarea mărfii;
- să procure toate documentele la cererea și pe cheltuiala cumpărătorului impuse de livrarea mărfii, certificatul de origine, factura.

Obligațiile cumpărătorului în cadrul clauzei DES:

- să plătească prețul mărfii conform contractului;
- să obțină pe riscul și cheltuiala sa licența de import;
- să preia marfa care i-a fost pusă la dispoziție de vânzător;
- să suporte toate riscurile și toate cheltuielile din momentul în care marfa a fost pusă la dispoziția sa și să suporte cheltuielile suplimentare dacă nu preia marfa pusă la dispoziția sa;
- să plătească taxele vamale și orice alte cheltuieli privind formalitățile vamale de import;
- să avizeze vânzătorul despre termenul de livrare sau locul de preluare ori de câte ori e îndreptățit să le determine;

- să accepte ordinul de livrare sau documentele de transport furnizate de vânzător, sub rezerva că aceasta s-a făcut conform contractului;
- să plătească toate cheltuielile pentru inspecția prealabilă a mărfii, cu excepția cazului când aceasta e dispusă de autoritățile din țara exportatoare;
- să plătească toate cheltuielile pentru obținerea documentelor de import, impozitele și taxele aferente operațiunii de import a mărfii.

7.9. *Clauza DEQ - livrat la chei, port de destinație convenit.*

Obligațiile vânzătorului în ipoteza acestei clauze sunt:

- să livreze marfa și să furnizeze factura comercială;
- să obțină pe riscul și cheltuiala sa contractul de transport pe ruta obișnuită, la cheiul portului de destinație convenit. Dacă punctul de livrare n-a fost precis determinat în contract, vânzătorul e abilitat să aleagă punctul de la portul de destinație stabilit în contract de părți, care îi este cel mai favorabil;
- să pună marfa la dispoziția cumpărătorului pe chei în portul de destinație convenit la data sau în cadrul perioadei stabilite;
- să suporte toate riscurile și costurile mărfii până când aceasta a fost livrată;
- să plătească taxele pentru importul mărfii și, după caz, de tranzit a mărfii pe teritoriul unui stat terț, cu condiția ca importul sau tranzitul să aibă loc înainte de momentul livrării;
- să avizeze cumpărătorul cu privire la data aproximativă de sosire a navei și să-i furnizeze alte informații pentru a putea lua măsuri corespunzătoare pentru preluarea mărfii;
- să furnizeze cumpărătorului pe cheltuiala sa ordinul de livrare sau documentele de transport care să permită cumpărătorului să preia marfa de pe chei;
- să plătească toate cheltuielile ocazionate de operațiunile de verificare impuse de autoritățile din țara importatoare;
- să furnizeze ambalajul necesar pentru transport în raport cu natura mărfii care constituie obiectul contractului;
- să procure cumpărătorului pe cheltuiala sa toate documentele care sunt necesare pentru ridicarea mărfii de cumpărător de pe chei în portul de destinație convenit.

Obligațiile cumpărătorului, potrivit clauzei DEQ sunt:

- să plătească prețul conform contractului;
- să acorde vânzătorului pe riscul și cheltuiala acestuia tot sprijinul necesar pentru obținerea licenței de import;
- să preia marfa de îndată ce aceasta a fost pusă la dispoziția sa;
- să suporte toate riscurile și cheltuielile aferente mărfii din momentul în care aceasta a fost pusă la dispoziția sa pe chei;
- să suporte cheltuielile suplimentare când nu a preluat marfa la data la care a fost notificat de către vânzător;
- în cazul în care cumpărătorul este îndreptățit să determine termenul de livrare în cadrul perioadei convenite cu vânzătorul sau să desemneze și locul de livrare, trebuie să avizeze în mod corespunzător printr-o notificare scrisă aceste elemente vânzătorului;
- să accepte ordinul de livrare sau documentele de transport;
- să plătească cheltuielile de inspecție prealabilă a mărfii, cu excepția situației în care această inspecție se efectuează de către autoritățile din statul exportator;
- să acorde vânzătorului pe riscul și cheltuiala sa sprijinul necesar pentru obținerea documentelor sau mesajelor electronice echivalente necesare vânzătorului pentru a pune marfa la dispoziția cumpărătorului.

În finalul acestui examen se impun unele precizări.

După cum se poate constata din lectura clauzelor analizate, regulile INCOTERMS se aplică, contractului de vânzare internațională de mărfuri.

Înscrierea unei clauze INCOTERMS în contractul de vânzare de către partenerii contractuali sau pe documentul de livrare delimitează obligațiile părților contractante, fără a fi necesară introducerea în contract a unor stipulații suplimentare. Aceste norme standardizate se referă numai la raporturile contractuale dintre vânzător și cumpărător, iar nu și la obligațiile asumate de una sau alta dintre părți în cadrul contractelor de asigurare a mărfii sau a celui de transport.

Regulile INCOTERMS reglementează, în principal, termenii relativi la livrarea mărfii, momentul transferului riscurilor de la vânzător la cumpărător și repartizarea cheltuielilor operațiunii, în ansamblul său, între partenerii contractanți.

Aceste reguli nu se preocupă de reglementarea transferului dreptului de proprietate asupra mărfii de la vânzător la cumpărător. Eventualele probleme de acest gen rămân supuse regimului juridic desemnat de *lex contractus*.

Scopul acestor reguli este de a oferi un set de reguli internaționale standardizate pentru interpretarea celor mai utilizați termeni comerciali din contractele internaționale de vânzare comercială și de a evita, astfel, incertitudinile generate de interpretarea diferită a unor termeni contractuali din dreptul material național aplicabil partenerilor contractanți aparținând unor sisteme diferite de drept.

BIBLIOGRAFIE

- Bratiș, Marian, *Dreptul Comerțului Internațional, Curs universitar*, Biblioteca electronică a Universității Tibiscus din Timișoara, 2021.
- Costin, Mircea N., Sergiu Deleanu, *Dreptul comerțului internațional, Partea Generală*, Editura Lumina Lex, București, 1994.
- Florescu, Dumitru A.P., Liviu Narcis Pîrvu, *Contractele de comerț internațional*, Editura Universul Juridic, București, 2009.
- Galanton, Mihaela, *Dreptul Comerțului Internațional*, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara, 2004.
- Macovei, Ioan, *Dreptul comerțului internațional, Volumul I*, Editura C.H.Beck, București, 2006.
- Sitaru, Dragoș-Alexandru, *Dreptul comerțului internațional, Tratat, Partea Generală*, Editura Universul Juridic, București, 2008.
- Ungureanu, Carmen Tamara, *Dreptul Comerțului Internațional, Contracte de comerț internațional*, Editura Hamangiu, București, 2014.

Note despre autor

Dr. Marian BRATIȘ – doctor în drept, conferențiar universitar la Universitatea Tibiscus din Timișoara și la Universitatea Ioan Slavici din Timișoara.

Email: prof.marian.bratis@gmail.com